

Mobilitate și dinamism în structura socială a județului Vâlcea

Constantin Dineulescu

Secretar al Comitetului județean P.C.R. — R. Vâlcea

În condițiile intensificării ritmului de dezvoltare economico-socială a țării și ale modernizării în continuare a structurilor economice crește considerabil rolul factorului uman, principala forță de producție a societății. Forța de muncă produce și reproduce factorii obiectivi ai producției, pune în mișcare mijloacele de producție, acționează prin intermediul mijloacelor de muncă, în direcția transformării mediului natural și social în scopul satisfacerii nevoilor materiale și spiritual-culturale ale membrilor societății.

Referindu-se la rolul primordial al forței de muncă, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „...Ne preocupăm intens de creșterea bogăției naționale, dar nu trebuie să uităm că cea mai mare bogăție o reprezintă omul; el este făuritorul tuturor bunurilor materiale și spirituale, de el depinde înaintarea cu succes a patriei noastre pe calea societății comuniste”¹.

Repartizarea teritorială judicioasă a forțelor de producție, singura alternativă pentru creșterea generală a nivelului de trai al poporului, are loc în țara noastră potrivit unei concepții unitare, științifice de sistematizare planificată a dezvoltării tuturor activităților economico-sociale de pe teritoriu, concepție originală, la a cărei elaborare și promovare marele merit revine tovarășului Nicolae Ceaușescu, inițiatorul și promotorul întregii noastre politici de dezvoltare socială.

Strategia implementării raționale pe teritoriu a obiectivelor economice, îndeosebi a celor industriale, s-a concretizat în deceniul 1965—1975 și cu deosebire în acest cincinal al afirmării plene a revoluției tehnico-științifice, când toate județele țării trebuie să realizeze până în 1980 o producție industrială de cel puțin 10 milioane lei fiecare.

Înfăptuirea programelor de investiții, acordarea unor fonduri mereu sporite județelor rămase mai în urmă, în raport cu creșterea investițiilor pe ansamblu, au dus la dezvoltarea forțelor de producție în toate zonele țării, la crearea în fiecare județ a unei baze tehnico-productive mereu mai puternice.

În acest context se înscrie și dezvoltarea economică a județului Vâlcea, căruia i-au fost alocate, an de an, importante fonduri de investiții în actualul cincinal, 1976—1980, fondurile de investiții alocate apropiindu-se de cele realizate în perioada 1966—1975.

Volumul masiv al fondurilor de investiții alocate a făcut ca în prezent valoarea fondurilor fixe să fie de peste 10 ori mai mare decât în 1965, iar pe harta județului să apară noi unități economice în ramurile industriei chimice, construcțiilor de mașini, energiei electrice, adică în trei din cele patru ramuri de bază ale economiei naționale. Toate acestea au făcut ca industria să devină ramură de bază în economia județului, iar producția globală industrială să crească de la 1,2 miliarde lei, în 1965, la 9,5 miliarde lei, în 1978, urmînd să ajungă la 12,4 miliarde lei în 1980.

Cealaltă ramură de bază a economiei județului, agricultura, cunoaște un continuu proces de dezvoltare intensivă, la temelia căreia stă procesul de creștere și perfecționare a bazei materiale. Anul acesta pe ogoarele județului lucrează peste 1 250 tractoare, față de 211 în 1960; s-au administrat cantități tot mai mari de îngrășăminte chimice (de aproape 5 ori mai mult decât în 1960), iar suprafața amenajată pentru irigații a ajuns în prezent la circa 10 500 ha, față de 940 ha în 1960. Astfel, valoarea producției agricole a crescut de la 0,85 miliarde în 1965, la 1,8 miliarde în 1977.

¹ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a P.C.R.*, iulie 1972, București, Edit. politică, 1972, p. 82.

Succinta prezentare a dezvoltării economice a județului atestă, încă o dată, justetea politicii partidului și statului nostru de dezvoltare proporțională, echilibrată a economiei naționale, a tuturor județelor țării.

Este binecunoscut că schimbările în producția materială au atras întotdeauna după ele modificări în structura socială. „Ca rezultat al progresului imperios al forțelor de producție, — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congresul al XI-lea al P.C.R. — al dezvoltării în ritm înalt a industriei socialiste, agriculturii și celorlalte sectoare de activitate, au avut loc profunde schimbări în structura societății românești”². Privite din acest punct de vedere, creșterea puterii economice a județului, ritmurile înalte în care se dezvoltă apar nu numai ca o parte a programului de dezvoltare armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor țării, dar și a unui program mai larg, de modificare a structurilor sociale.

Printre elementele care dau conținut schimbărilor calitative ale structurii sociale în județ se înscriu amploarea și ritmul deosebit al mobilității sociale, schimbarea statutului social al unei mari părți a populației, care atrag după ele modificări ale întregului mod de trai și gândire al oamenilor.

Se cuvine mai întâi menționat faptul că îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, a asistenței sociale și medicale, precum și a măsurilor luate pe linia creșterii natalității au determinat sporirea continuă a numărului locuitorilor județului de la 341 590, la 25 I 1948, la 414 380, la 15 I 1977.

Modificările în structura socială, ca urmare a industrializării județului, se reflectă și în structura socială a mediului de viață urban și rural. Crearea unui important număr de noi unități economice și sociale în orașele județului au determinat accentuarea procesului de urbanizare a populației. Astfel, ponderea populației județului care locuiește în mediul urban a crescut de la 16,5 la sută în 1965, la 28,2 la sută în 1977, urmînd să ajungă la 32,1 la sută în 1980 și 36 la sută în 1985.

Tabelul nr. 1

	1965	1977	1980	1985
Total populație județ	362 346	414 380	428 400	448 800
din care :				
— mediul urban	60 053	117 105	137 700	161 500
— mediul rural	302 293	297 275	290 700	287 300

Din analiza fenomenelor care au avut loc, din punct de vedere al urbanizării județului, rezultă acțiunea unor factori importanți, care concură la accentuarea acestui proces : sporul migrator rural-urban ca urmare a industrializării zonelor urbane și mecanizării agriculturii ; sporul natural al populației, care în ultimii ani a fost de circa 10 la mia de locuitori ; dezvoltarea social-edilitară a unor localități rurale și transformarea lor în orașe.

Urbanizarea județului reprezintă un fenomen pozitiv, cu multiple efecte asupra vieții social-economice a zonei, din mai multe puncte de vedere : apropiere o parte din ce în ce mai mare din populația aptă de muncă de mijloacele tehnice cele mai avansate, de mijloacele de cultură și civilizație oferite de oraș ; modifică calitativ nivelul de pregătire profesională a cadrelor, cunoscînd faptul că dezvoltarea industriei înseamnă înainte de toate profesionalizare, calificare și creșterea nivelului general de cultură a noi contingente de oameni, în special tineret etc.

Dezvoltarea economico-socială a județului a asigurat creșterea numărului populației ocupate în totalul resurselor de muncă, așa cum se poate vedea din tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 2

Anul	Resursele de muncă	Populația ocupată	
		Total	Din care personal muncitor
1965	197 500	183 000	53 100
1975	221 700	185 000	94 781
1980	229 500	187 000	102 534

² Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.*, București, Edit. politică, 1974, p. 73.

Datorită faptului că industria a ajuns ramură conducătoare în județ, s-au produs mutații deosebit de însemnate în structura populației ocupate, având ca element esențial *trecerea unei părți a populației care lucra în agricultură spre ramurile neagricole* și cu deosebire spre industrie. Reflectarea statistică a acestor schimbări poate fi găsită în următorul tabel :

Tabelul nr. 3

— mii persoane —

	1965	1975	1980
Total populație ocupată	183,0	185,0	187,0
din care :			
— agricultură și silvicultură	132,9	85,5	81,6
— industrie și construcții	26,4	58,5	63,7
— alte ramuri neagricole	23,7	41,0	41,7

Din datele tabelului de mai sus se observă o reducere continuă a ponderii populației ocupate în agricultură, de la 72,6 la sută în 1965, la 46,2 în 1975, urmînd să ajungă la 43,6 la sută în 1980, crescînd concomitent ponderea populației ocupate în ramurile neagricole.

Desigur, că amploarea acestui proces solicită din partea organelor de partid și de stat locale o justă estimare zonală a excedentului relativ de forță de muncă din C.A.P. și direcționarea lui planificată în funcție de cerințele ramurilor neagricole.

Datorită faptului că trecerea din rîndul țărănimii în rîndul clasei muncitoare și a celorlalte categorii sociale o realizează în cea mai mare parte tinerii, iar dintre aceștia într-o proporție mai ridicată bărbații, întîlnim tendințe de feminizare, dar mai ales de îmbătrînire a populației ocupate în agricultură. Dar, în același timp, trebuie să avem în vedere că satele județului primesc continuu cadre de specialiști : ingineri, tehnicieni, medici, profesori, mecanizatori și alte categorii de oameni ai muncii, care, în cea mai mare parte, sînt tineri și care au un efect social pozitiv în viața satelor.

Creșterea ponderii populației ocupate în ramurile neagricole a constituit elementul motor al unor profunde mutații calitative de natură să asigure dezvoltarea eficientă a economiei județului. Unul din efectele economice importante ale acestor mutații sociale constă în aceea că munca în activitățile neagricole, fiind în general de mai înaltă productivitate decît munca agricolă — urmare firească a nivelului superior de înzestrare tehnică — a făcut ca deplasarea structurală să aibă consecințe pozitive asupra creșterii productivității muncii. Astfel, productivitatea muncii pe un lucrător în industrie a crescut de la 130,2 mii lei în 1970, la 237,7 mii lei în 1977, fiind de cîteva ori mai mare decît în agricultură.

Procesul de modernizare a agriculturii, creșterea ponderii industriei și a altor activități neagricole au determinat, așa cum am văzut, eliberarea unei părți a forței de muncă ocupate în agricultură. Numai în perioada 1976—1977, în județul nostru, s-a înregistrat o scădere a cooperativelor participante la lucru de la 98,6 mii la 61,6 mii. Această scădere a populației active din agricultură nu echivalează, însă, cu o depreciere a rolului social al țărănimii, a cărei muncă constituie o importantă sursă de asigurare a bunăstării întregului popor și al cărui aport activ la soluționarea problemelor construcției socialiste sporește continuu. De fapt, acest proces este normal, reprezintă în esență o evoluție conformă cu sensul progresului istoric.

Reducerea populației ocupate în agricultură și creșterea pe această bază a celor ocupați în ramurile neagricole constituie, în același timp, izvorul unor alte fenomene sociale, printre care, așa cum am văzut anterior, accentuarea procesului de urbanizare. Aceasta ridică serioase probleme în domeniul construcțiilor de locuințe, edilitar-gospodăresc și al dezvoltării învățămîntului, pentru a asigura pregătirea profesională a celor care, cu puțin timp în urmă, mînuiau mijloacele de producție în agricultură ș.a.

Pentru a nu crea perturbații vieții economice, este necesar ca tendința de reducere a populației ocupate în agricultură să fie corelată cu creșterea procesului de mecanizare a agriculturii județului. Mai mult, pentru a fi înlăturate o serie de efecte negative ale navetismului pe distanțe mari, este necesar ca excedentul relativ de forță de muncă din agricultură să fie corelat cu politica de repartizare rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul județului.

Un alt aspect al schimbărilor în structura socială a județului Vilcea, ca urmare a dezvoltării sale economice, îl constituie *creșterea continuă a ponderii personalului muncitor în totalul populației active*. Astfel, numărul personalului muncitor a crescut de la 39 mii în 1960, la

94,7 mii în 1975, urmînd ca să ajungă la sfîrșitul actualului cincinal la peste 102,5 mii, revenind 239 oameni ai muncii la o mie de locuitori față de 107 în 1960.

Ca urmare a dezvoltării prioritare a industriei, o creștere accentuată o înregistrează personalul muncitor în această ramură: de la 11,6 mii în 1960, la 33,7 mii în 1976, urmînd să ajungă la 43,1 mii în 1980.

Creșterea personalului muncitor în județ, pe lîngă importante efecte de eficiență economică, reprezintă unul din factorii esențiali de ridicare a nivelului de trai al celor ce muncesc, materializat prin posibilitățile sporite de cîștig într-o familie.

Industrializarea județului a permis, după cum am văzut, creșterea continuă a numărului personalului muncitor. În același timp, însă, modernizarea economiei sub impulsul revoluției tehnico-științifice impune o creștere rapidă a învățămîntului, științei, ocrotirii sănătății, dezvoltarea serviciilor de toate categoriile, pe care le implică progresul social.

Toate acestea se oglindesc în faptul că, odată cu creșterea populației active, *sporește greutatea specifică a celor ocupați în sfera neproductivă.*

Cum se explică aceasta? Răspunsul îl găsim tot în analiza implicațiilor industrializării. Aceasta determină cerințe social-culturale deosebite, atît pe tărîmul pregătirii profesionale și de cultură generală a oamenilor care minuesc tehnica modernă, cît și în ceea ce privește viața culturală, deservirea medico-sanitară, gradul de confort în locuințe, gradul de servire în domeniul gospodăriei comunale etc.

Pentru județul Vîlcea constatăm următoarea tendință: ponderea populației ocupate în sectorul terțiar a crescut de la 8,3 la sută în 1965, la 11,8 la sută în 1975, urmînd să ajungă la 12,4 la sută în anul 1980. Dar, chiar în acest sector au loc schimbări structurale calitative în sensul creșterii populației ocupate în învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și al scăderii celor ocupați în administrație, așa cum se poate vedea din datele tabelului nr. 4.

Tabelul nr. 4

— mii persoane —

	1975	1980
Total populație ocupată,	185,0	187,0
din care:		
— în sfera productivă	163,0	163,8
— în sfera neproductivă	22,0	23,2
din care:		
— învățămînt, cultură, știință, sport	7,7	8,3
— ocrotirea sănătății	5,3	5,6
— gospodăria comunală	3,8	3,4
— transporturi călători	1,4	1,5
— administrație	1,8	1,5
— alte ramuri productive	2,0	2,9

Specifică societății noastre socialiste, rata înaltă a mobilității sociale exprimă un fenomen care constă atît în trecerea unei părți însemnate a țărănimii la categoria de muncitori, cît și trecerea unei părți a muncitorilor și țărănilor la categoria de intelectuali. Privită din acest punct de vedere, *distribuția populației pe categorii sociale* în județul Vîlcea se prezintă astfel (vezi tabelul 5):

Caracteristică din punct de vedere al dinamicii structurii de clasă este, așa cum se vede din tabelul nr. 5, *creșterea permanentă a rîndurilor clasei muncitoare*, a ponderii sale în totalul personalului muncitor din județ. Astfel, dacă în 1960 existau 26,6 mii muncitori, cu o pondere de 68 la sută în totalul personalului muncitor, în 1976 s-au înregistrat 75,6 mii muncitori cu o pondere de 77,8 la sută în totalul personalului muncitor, urmînd să ajungă la aproape 79 mii în 1980.

Principală sursă de creștere a rîndurilor clasei muncitoare este țărănimea. Anual, intră în rîndurile clasei muncitoare un număr mare de țărani provenind mai ales din rîndurile tineretului din mediul rural, atras de munca industrială. Dar, în condițiile modernizării producției, ale extinderii mecanizării și automatizării, cît și mobilității profesionale, spre munca industrială gravitează și persoane din alte sfere de activitate: funcționari, femeile casnice ș.a.

Tabelul nr. 5

— în procente —

	1975	1980
Total populație ocupată	100,0	100,0
din care :		
— muncitori	39,4	42,2
— intelectuali, funcționari	13,1	13,2
— țărani cooperatori	34,8	32,2
— țărani cu gospodărie individuală	8,9	8,5
— meseriași	3,8	3,9
din care :		
— cooperatori	2,8	3,1
— particulari	1,0	0,8

Înfăptuirea politicii de dezvoltare prioritară a industriei și în special a ramurilor ei cheie a avut ca rezultat *sporirea puternică a numărului de muncitori din această ramură*. Astfel, în anul 1960, în industria județului se înregistrau 10 mii muncitori, iar în anul 1976 numărul lor a crescut la 30,7 mii, urmînd să ajungă la peste 35 mii în 1980.

Modificări sensibile au loc și în nivelul de pregătire profesională a clasei muncitoare, ca urmare a dezvoltării economiei județului și a cursului ei tot mai hotărît spre o industrie de tip modern. Astfel, dacă în 1965 ponderea muncitorilor calificați în totalul muncitorilor din județ era de 58,1 la sută, în prezent ea reprezintă peste 90 la sută.

Mutațiile în structura populației ocupate se vor accentua în cincinalul actual și în deceniul următor. Pentru prima dată în istoria țării, în cursul perioadei 1976—1980, populația ocupată în industrie va depăși pe cea ocupată în agricultură. În 1980, industria și construcțiile vor cuprinde 47—48 la sută din populația ocupată, iar agricultura 27—28 la sută. Transferul forței de muncă din agricultură în industrie și în celelalte ramuri ale producției materiale va continua astfel încît, potrivit prognozelor, în 1990 ponderea populației ocupate în industrie, construcții și în celelalte ramuri neagricole va reprezenta circa 85—88 la sută în totalul populației, iar ponderea populației ocupate în agricultură se va micșora la 12—15 %.

Așa cum am arătat în tabelul anterior, a scăzut ponderea țăranilor cooperatori în totalul populației ocupate, ca urmare a trecerii lor în alte categorii sociale, determinate de mobilitatea rural-urban, agricultură-ramuri neagricole.

Vorbînd despre rolul țăranimii cooperatiste, ca urmare a cooperativizării agriculturii, aceasta s-a transformat într-o clasă socială omogenă, aducînd o contribuție tot mai mare la creșterea bogățiilor națiunii și participînd pe o scară tot mai largă la conducerea treburilor de stat atît pe plan național, cît și local.

În județul Vilcea, ca în întreaga țară, dezvoltarea accelerată a forțelor de producție, promovarea pe scară largă a progresului tehnic, afirmarea tot mai plenară a revoluției tehnico-științifice au făcut posibilă creșterea puternică a producției și productivității muncii și, în consecință, s-a accentuat, cu deosebire în ultimii ani, dezvoltarea și diversificarea largă a serviciilor.

În cadrul Programului de creștere a nivelului de trai pentru anii 1976—1980, aprobat de Conferința Națională a partidului din decembrie 1977, serviciile publice ocupă un loc deosebit de important, consecință firească a schimbărilor profunde care au avut și au loc în dezvoltarea economică, în creșterea capacității sale de a răspunde într-o măsură sporită solicitărilor de consum ale populației, de a satisface cele mai diverse cerințe ale unei vieți civilizate, moderne.

În primii doi ani ai actualului cincinal, în județul Vilcea volumul prestațiilor de servicii a crescut cu 30,6 la sută față de anul 1975, reprezentînd un ritm mediu anual de peste 15 la sută. Creșteri importante s-au înregistrat la întreprinderea județeană de gospodărie comună și locativă — 41 la sută, la Direcția poștei și telecomunicațiilor — 49 la sută, la întreprinderea de rețele electrice — 32,5 la sută, în cooperăția meșteșugărească — 27 la sută, în întreprinderea de transporturi auto — 19 la sută.

Concomitent cu sporirea volumului economic s-a pus accent pe modernizarea și diversificarea rețelei de prestări, pe calitatea serviciilor.

Stabilirea unei corelații optime între populația ocupată în sfera producției materiale și cea ocupată în sfera serviciilor, care să asigure o eficiență cît mai mare din punct de vedere

economic și social, reprezintă o condiție fundamentală pentru modernizarea structurii economiei și dezvoltarea generală a țării.

Modernizarea structurii economice pe baza progresului tehnice accentuează deosebit de mult latura calitativă a muncii și reclamă cadre cu o temeinică pregătire profesională.

Sporirea rindurilor intelectualității a fost stimulată în special de procesele pe care le implică formarea unei economii moderne, în centrul căreia se situează crearea unei industrii puternice, întemeiată pe cuceririle înaintate ale științei și tehnicii contemporane. Aceste procese necesită sporirea rapidă a cadrelor de ingineri, economiști și alți specialiști care constituie, de altfel, detașamentul cel mai important, în rapidă creștere, a intelectualității noastre. Din totalul personalului muncitor cu studii superioare și medii de specialitate din județul nostru, circa 45 la sută o reprezintă intelectualitatea tehnică și economică.

A scăzut numărul așa-numiților „funcționari în general”, fără nici un profil sau fără specialitate, în condițiile creșterii numărului și ponderii intelectualilor cu pregătire de specialitate. În județul nostru, față de anul 1955, numărul funcționarilor administrativi a scăzut în prezent cu peste 34 la sută.

Angajat cu consecvență pe calea dezvoltării, județul Vilcea cunoaște, așadar, un adevărat proces de restructurare în toate domeniile. Pe această linie se înscriu și transformările petrecute în structura socială, care au loc, după cum am văzut, în cadrul unui complex de factori de natură diferită, cu funcții și pondere specifică. Industrializarea, urbanizarea, dezvoltarea și sistematizarea mediului rural, dezvoltarea învățământului, modernizarea agriculturii și alte procese vin să-și manifeste efectele multiple și asupra structurii sociale. Aceste modificări de esență sînt parte integrantă a noilor transformări în structura socială a țării. „Se va ajunge, astfel, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congresul al XI-lea al partidului, la accentuarea procesului de dispariție treptată a deosebirilor dintre clase și categorii sociale, la apropierea condițiilor de muncă și viață, a nivelului lor de cunoștințe profesionale, culturale și politice, ceea ce va avea ca rezultat accentuarea procesului de omogenizare a societății, de formare a poporului muncitor unic, animat de aceleași interese și idealuri”³.

Dezvoltarea economico-socială în ritm înalt a țării impune măsuri hotărâte pentru ridicarea nivelului general al învățământului, pentru pregătirea forței de muncă, creșterea calificării și organizarea reciclării oamenilor muncii din toate domeniile de activitate. De realizarea acestor măsuri depinde însăși înfăptuirea Programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea spre comunism.

Ca în întreaga țară, și în județul Vilcea aceste fenomene declanșează o mare mobilitate profesională (recalificare, policalificare, reciclare) a unor mari mase de producători, de grupuri socio-profesionale, o puternică mișcare în sensul ștergerii deosebirilor esențiale dintre muncitori, țărani, intelectuali și alte categorii sociale, dintre munca fizică și cea intelectuală.

Procesul de industrializare a determinat pe o scară din ce în ce mai largă schimbări semnificative și în structura socială a mediului rural.

Tabelul nr. 6

— în procente —

	1965	1977
Total populație ocupată în mediul rural	100,0	100,0
din care :		
— țărani cooperatori	69,5	60,7
— muncitori	13,6	22,3
— intelectuali, funcționari	3,9	6,6
— țărani cu gospodărie individuală	11,7	8,7
— meseriași	1,3	1,7
din care :		
— cooperatori	0,8	1,3
— particulari	0,5	0,4

³ Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.*, București, Edit. politică, 1974, p. 74.

Cifrele tabelului evidențiază un proces complex de urbanizare a mediului rural, cu consecințe în întreaga viață a satelor. Astfel, implantarea unor obiective industriale în mediul rural (comunele Băbeni, Bălcești, Voineasa, Prundeni, Mateești și altele), recrutarea unor categorii de oameni ai muncii, în special muncitori din lumea satelor, fără ca aceștia să-și părăsească gospodăriile, dau localităților rurale o configurație deosebită. Pe lângă prezența muncitorului agricol (tractorist, mecanic, șofer, lucrător în I.A.S. etc.), a muncitorului ocupat în diferite unități industriale și a celui ocupat în acțiuni de deservire și gospodărire, se face simțită tot mai mult, așa cum se vede din tabelul de mai sus, prezența intelectualului, a specialistului cu atribuții social-culturale în viața satului, ceea ce corespunde unei îmbunătățiri a structurii sociale în mediul rural.

Ținem să precizăm importanța deosebită a creșterii ponderii muncitorilor din mediul rural asupra dezvoltării economico-sociale a satelor județului, care contribuie nemijlocit la stringerea alianței dintre clasa muncitoare și țărânimea cooperatistă, la dezvoltarea spiritului de organizare și disciplină socialistă în rîndul țărănimii.

Încercînd, în final, a da o caracterizare procesului de mobilitate socială, rezultă unele aspecte esențiale:

— *Caracterul de masă* al acesteia, în sensul că ea se realizează în procesul schimbării apartenenței de clasă a unei mari părți a populației din județul nostru;

— *Caracterul deschis* pentru toate grupele sociale, în sensul că trecerile de la un grup social la altul se realizează nestîngherit, neexistînd, ca în capitalism, bariere economice, politice, sociale sau culturale între clase;

— *Caracterul ascendent* al mobilității sociale, exprimat prin aceea că ea antrenează cu sine o creștere calitativă a eficienței muncii, o calificare superioară, un mod de viață și de muncă legat de tehnica avansată și de cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane.

Referitor la primele două trăsături, dintr-un studiu făcut de noi la Combinatul de prelucrare a lemnului R. Vilcea asupra a 100 de subiecți, au rezultat următoarele:

Tabelul nr. 7

Proveniența socială a colectivului de muncă

— în procente —

Categorია social-profesională a anchetatilor	Categorია social-profesională a părinților						
	Muncitori	Țărani	Meseriași	Ing. și tehn.	C.D.	Funcționari	Alte categorii
1 Muncitori	28,5	64,2	4,6	0,5	0,2	1,3	0,7
2 Tehnicieni	39,2	42,4	3,2	5,9	1,4	3,8	4,1
3 Ingineri	24,3	31,3	1,3	14,6	11,5	13,6	3,4
4 Economisți	29,8	29,4	2,5	1,8	4,2	28,7	3,6

După cum se observă, mobilitatea socială include ca proces fundamental trecerea de la țărânie la clasa muncitoare și spre alte categorii socio-profesionale.

Modificările în structura socială a județului au avut și o serie de influențe privite pe diverse planuri, din care două sînt mai importante:

a. ca implicație socială, ele au un rol important în formarea unei structuri sociale moderne, corespunzătoare perioadei actuale aflate sub influența revoluției științifico-tehnice;

b. pe plan economic, mobilitatea socială, atrăgînd populația din ramurile cu o productivitate mai scăzută către cele cu o productivitate mai ridicată, determină, după cum am văzut, un ritm înalt al creșterii economice, o sporire a eficienței muncii sociale și, prin aceasta, o contribuție substanțială la ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Să dăm glas acestor realități, recurgînd la limbajul cifrelor.

Ne oprim mai întîi la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului de toate gradele. Dacă în anul școlar 1938—1939 în județul nostru funcționau 354 unități de învățămînt, în majoritate școli primare, cu clasele I—IV, avînd înscriși circa 33 mii elevi, astăzi avem 472 unități cu peste 93 mii elevi. A crescut, în același timp, numărul slujitorilor școlii de la 1 451 în anul 1948, la peste 5 200 în acest an școlar.

O atenție deosebită s-a acordat sănătății oamenilor. În anul 1938, în județul nostru își desfășurau activitatea doar 22 medici, numărul paturilor în spitale însumând circa 200, iar în localitățile rurale funcționând numai 20 circumscripții sanitare. Sint date care ne scutesc de orice comentarii. Astăzi s-a creat în județ un sistem larg de unități sanitare, îmbunătățindu-se, totodată, continuu înzestrarea lor materială. În prezent, județul Vâlcea dispune de 9 spitale cu aproape 2 900 locuri și 94 circumscripții sanitare, iar numărul medicilor a ajuns la 563.

O continuă dezvoltare și înflorire cunoaște în județ activitatea de cultură și educație. În prezent, funcționează 176 cămine culturale, 122 biblioteci publice, 8 case de cultură și 130 cinematografe.

Importante fonduri au fost alocate pentru continua îmbunătățire a condițiilor de locuit. În acest cincinal vor fi date în folosință peste 12 000 apartamente, față de 4 700 în cincinalul 1966—1970 și de 9 500 în cincinalul 1971—1975.

Modernizarea în ritm rapid a structurii economiei naționale, apariția de noi ramuri și subramuri ale producției, creșterea și diversificarea activităților din sfera serviciilor, progresul în știință și tehnică generează și obligă la un proces amplu privind formarea, pregătirea, repar-tizarea și utilizarea forței de muncă. Totodată, măsurile luate de partidul nostru pentru făurirea omului nou, bine pregătit științific și cultural, exercită, la rindul lor, o puternică influență asupra dezvoltării și modernizării economiei noastre.

Toate aceste transformări, cu adevărat revoluționare, în nivelul de dezvoltare a forțelor de producție, în structura socială a țării vor produce, fără îndoială, modificări radicale și în modul de viață și gândire al poporului, al întregii societăți românești.